

Butlletí 105

Informatiu de l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya

Editorial

Girona 2014

Arxius i Indústries Culturals i Creatives

¿Podem arribar a imaginar els metres lineals de documents textuais que hi ha als arxius, públics i privats, de tot el món? ¿Els milions de documents *cartogràfics, gràfics, fotogràfics i audiovisuals* que integren el múltiple contingut dels arxius?

¿Podem imaginar tot el que es podria fer amb aquests continguts que constitueixen la matèria amb la qual s'ha format la memòria de la humanitat? ¿Coneixem el potencial múltiple de la documentació, els interessos dels agents que estan creant productes culturals i les pautes i els comportaments de consum cultural de la ciutadania?

Donar resposta a aquests interrogants és un dels objectius de la **Conferència Europea i la Conferència Anual d'Arxius** que, organitzada per l'ICA (EURBICA & SPA) i l'Arxiu Municipal de Girona, se celebrarà en aquesta ciutat l'octubre del 2014. És per això que creiem que cal replantejar amb mentalitat innovadora el paper dels arxius en el context de la societat de la informació i el coneixement.

Es tractaria d'afegir al concepte d'arxiu, entès com un lloc de conservació i investigació, la visió de l'arxiu com a centre d'experimentació tecnològica, com a laboratori d'innovació de noves pràctiques que contribueixin a posar en valor la diversa documentació que custodiem.

Això suposa, sens dubte, establir estratègies d'innovació que prevegin el tractament, la difusió i l'explotació dels continguts mitjançant fórmules legals que, respectant els drets de la propietat de tots els actors, permetin difondre amb facilitat els continguts i convertir els arxius en un segment viu i actiu de la indústria cultural.

Els arxius haurien de relacionar-se amb nous actors que en el passat no eren objecte del seu interès, d'una manera especial amb l'àmbit empresarial i d'una manera singular amb les empreses tecnològiques.

Per això, proposem tres mirades que ens permetin conèixer i avançar en l'àmbit de la proposta que estem desenvolupant: 1) una mirada sobre els continguts, és a dir, sobre els arxius; 2) una mirada sobre les indústries culturals i creatives (que incorpora també els transportadors de continguts), i 3) una mirada sobre les necessitats de la ciutadania.

1) En relació amb els continguts els arxius han fet en els últims anys un esforç extraordinari per a organitzar, descriure, digitalitzar i difondre els seus fons documentals. Els exemples següents il·lustren perfectament els avenços aconseguits: Europeana: <http://www.europeana.eu/portal>; Archives Portal Europe: <http://www.archivesportaleurope.eu/Portal/index.action>; The National Archives: <http://www.nationalarchives.gov.uk/Archives> Archives Nationales de France : <http://www.archivesnationales.culture.gouv.fr/chan/index.html>; NARA: <http://www.archives.gov/>

En el Congrés del 2014 es promourà la presentació de les iniciatives d'aquests arxius i portals i les estratègies que n'han permès el desenvolupament, així com les línies de projecció de futur.

Tant en el marc de la Unió Europea com en el conjunt de les polítiques públiques de molts països del món, s'han posat en marxa programes de digitalització que comporten establir estratègies de planificació i polítiques de conservació. Analitzar aquestes polítiques i programes, determinar-ne les possibilitats i establir accions d'intervenció esdevindrà un altre bloc de la Conferència.

Un tercer àmbit estarà relacionat amb l'accés a la informació (límits i possibilitats), els drets d'autor i la propietat intel·lectual, el software de tractament, les bases de dades, codis i estàndards de descripció, les estructures normalitzades, els protocols informàtics de comunicació, la indexació multilingüe, etc.

Sumari

El vocal informa

El congrés Internacional d'Arxius, a Brisbane.

S'ha editat el núm. 33-34 de la revista *Lligall*

Articles

Nova participació catalana al Comitè Directiu de l'ICA/S/S-Ar

Grup de Treball de Documents i Arxius d'Empresa

Empreses

De l'arxiu a l'arxiver

La Junta Informa

Edita:

Associació d'Arxivers-Gestors
de Documents de Catalunya

Redacció:

Rocafort, 242 bis, 1r.

08029 Barcelona

Tel. i fax: 934 19 89 55

a/e: associacio@arxivers.com

Coordinació:

M. Luz Retuerta

Disseny i producció:

Disseny Visual, SL

Impressió:

Alpres, Mèxic 19

Dipòsit Legal: 292/89

ISSN: 0214-6924

2) En relació amb les indústries culturals i creatives, els informes relatius als continguts de les indústries culturals palesen l'ascens global del mercat de continguts digitals. Els arxius hem de participar plenament en aquest mercat i això comporta una aproximació tant a les empreses que estan fent transformacions en el nou negoci digital, creadors i distribuïdors de continguts, com als transportadors de continguts.

En molts casos els productes que s'ofereixen palesen la falta de visió cultural, perquè el sector entén allò que és digital com alguna cosa pràctica però no com una possible nova forma de cultura.

Un dels objectius seria establir les possibilitats de col·laboració entre el sector públic i el privat per avançar en la creació de negoci, és a dir, posar en evidència les oportunitats de negoci que hi ha a partir de l'explotació dels continguts dels arxius (especialment un cop han estat digitalitzats). Serveixin com a exemples els següents: Old Maps Online: <http://www.oldmapsonline.org/>; Focal International: <http://www.focalint.org/>; New York Times Store: <http://www.nytimes.com/>; Family Search: <http://www.familysearch.org/eng/default.asp>; Parisienne Photographie: <http://www.parisenimages.fr/en/the-project.html>

En el Congrés de Girona intentarem comptar amb

algunes de les aportacions d'empreses que estan fent transformacions en el nou negoci digital, així com en els transportadors de continguts (Google, companyies de telefònica i vies tecnològiques: ADSL, 3, 5G, 4G, etc.).

També en aquest àmbit hauríem de conèixer les estratègies i les necessitats d'empreses dedicades al màrqueting, a la difusió a través d'Internet i les xarxes socials, al sector de les publicacions i exposicions, al sector audiovisual, i les possibilitats de la realitat augmentada en els arxius, els codis bidi, etc.

3) En relació amb els usuaris, ens cal avançar des dels arxius en el coneixement de quins són els interessos i els hàbits culturals i de consum cultural de la ciutadania, així com del que podrien ser les noves tendències en un futur pròxim.

Per això, el Congrés intentarà conèixer i aportar l'opinió dels professionals que estan analitzant els diferents elements de la societat de la informació per establir els canvis que s'estan produint en els hàbits del consum cultural. L'objectiu seria que des del món dels arxius puguem estar atents a aquests canvis i intentar participar-hi plenament per evitar el risc de quedar aïllats de la gran revolució comunicativa que s'està desenvolupant arreu del món.

El vocal informa

El Congrés Internacional d'Arxius, a Brisbane

Joan Boadas i Raset
Vocal de Relacions
Internacionals

Del 20 al 24 d'agost la ciutat australiana de Brisbane va reunir prop d'un miler de professionals de l'arxivística convocats per a la celebració del Congrés Internacional d'Arxius per a debatre un tema tan ampli com suggerent: *Temps de canvis*.

La proposta oferia analitzar aquests temps canviants a partir de l'examen de tres temes; **1) sostenibilitat**: reconèixer el rol dels arxius i els reptes de la gestió de la informació i treballar conjuntament en l'establiment d'estratègies que garanteixin l'accés, la preservació, la seguretat i la perdurabilitat dels documents i la informació; **2) confiança**: la contribució dels arxius en la governança i la transparència, així com en la promoció de processos ètics i professionals tot desenvolupant estàndards que assoleixin acceptació internacional; **3) identitat**: la contribució dels arxius a la comunitat per ajudar-la a connectar amb la seva herència, a descobrir les històries individuals dels seus membres i a protegir-ne el drets. I alhora, a destacar el valor, l'impacte i la influència dels arxivers i gestors de documents en el si de qualsevol comunitat.

El miler de participants van seguir les prop de 150 presentacions diferents que van tenir lloc en l'enorme palau de congressos de Brisbane, que permetia la celebració de set sessions simultànies, fet que, si bé ofereix la possibilitat d'una gran participació, també és cert que fragmenta molt el col·lectiu de professionals que hi pren part.

En el mateix escenari es van fer les reunions dels diferents òrgans de govern del Consell Internacional d'Arxius (ICA). En el cas de la Secció d'Associacions Professionals (SPA), hi van tenir lloc les reunions

del seu Comitè Executiu (dilluns 20 d'agost) i l'Assemblea General de la Secció (dimecres 22 d'agost). Aquesta era la darrera de les reunions de l'actual comitè i s'aprofità per exposar els temes pendents de cara al quadrienni vinent i que foren incorporats a la proposta de pla estratègic per al període 2012-2016.

Per la seva banda, a l'Assemblea General de l'SPA es va presentar l'informe anual del comitè executiu vigent durant el període 2008-2012, es va ratificar la proposta de pla estratègic per al mandat vinent i es va procedir a l'elecció del nou comitè executiu, que tindrà com a president l'holandès Fred van Kan, com a vicepresident l'alemany Bernhard Post i com a secretàries Cristina Bianchi (Suïssa) i Claude Roberto (Quebec). Joan Antoni Jiménez, en formarà part com a vocal en representació de la nostra associació.

L'Assemblea General del Consell Internacional

d'Arxius va tenir lloc el divendres 24 d'agost. Els aspectes econòmics hi van tenir un pes rellevant: el pressupost per al 2013 serà d'uns 900.000 €, coberts en un 80% a partir de les aportacions dels membres de la categoria A (arxius estatals), circumstància que en un moment de crisi globalitzada deixa l'organització en una situació extrema de fragilitat. Des del Comitè Executiu s'estan estudiant fórmules que facilitin obtenir ingressos nous, com

ara la possibilitat que els membres de les diferents associacions professionals puguin ser alhora, pagant un petit suplement, membres de l'ICA.

En la mateixa sessió es va aprovar que Seul organitzés el Congrés Internacional del 2016, i que l'octubre del 2014 la ciutat de Girona acollís i organitzés, a través del seu Arxiu Municipal, la Conferència Anual de l'ICA, que se suma a la Conferència Europea d'Arxius que ja havia estat anunciada.

S'ha editat el núm. 33-34 de la revista *Lligall*

M. Luz Retuerta Jiménez
Vocal de Publicacions

S'ha publicat el núm. 33-34 de la revista *Lligall*. Aquesta edició, corresponent als anuaris dels anys 2010 i 2011, té una particularitat que el diferencia dels números anteriors. En aquest cas, la secció principal no tracta sobre un tema concret sinó que té un caràcter miscel·lani. Els sis interessants articles que l'integren són els següents:

- "La transició vers l'administració electrònica: L'experiència de l'Ajuntament de Girona", de Lluís Esteve Caselles i Serra.
- "L'ús de Twitter en el món dels arxius", d'Enric Teradelles Prat.
- "Els arxivers a les organitzacions internacionals: perfil professional i vies d'accés", Gustau Castañer.
- "La pràctica de la reutilització de la informació del sector públic a partir del paradigma arxivístic", d'Albert Pujadas i Alex.
- Els arxius d'esports de la Secció Internacional d'Arxius d'Esports al Fons Documental del Club Atlètic Vic. "La cursa per a l'organització dels arxius d'esports", de Fina Solà i Gasset.
- Auditoria del registre general d'entrades i sortides de documents de l'Ajuntament de Santa Perpètua

de Mogoda, de Karen Munté Van Enkhuizen.

La secció d'història arxivística recull l'article "Els inventaris d'arxius municipals de la província de Tarragona elaborats en compliment de la circular ministerial de 1945", a càrrec d'Anna Magrinyà.

Pere Puig, Ramon Planes i Angels Bernal entrevisten al doctor Anscari Manuel Mundó i Marcet, destacat historiador i paleògraf, especialitzat en l'estudi de textos medievals.

A la secció de consideracions, es donen pautes sobre el tema de "L'elaboració de materials didàctics amb fonts d'arxiu", a càrrec de Pilar Reverter Vidal, i és tracta el cas de "Barcelona Visual: L'Arxiu al mòbil. Una experiència de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona per a dispositius mòbils", a càrrec de Jordi Serchs i Montserrat Ruiz.

La informació de la Junta de l'AAC clou aquest *Lligall* amb les memòries de l'entitat dels anys 2010 i 2011.

Àngels Bernal, la directora de *Lligall*, ens esperona a llegir la revista i ens avança els continguts del pròxim número: el Sistema d'Arxius de Catalunya.

Notícies

Nova participació catalana al Comitè Directiu de l'ICA/S-Ar

Andreu Carrascal

Després del Congrés del CIA-ICA (Congrés Internacional d'Arxius) celebrat a Brisbane aquest estiu passat, la Secció d'Arquitectura ha renovat els seus càrrecs directius. El comitè sortint estava format pel president João Vieira, cap dels Arxius dels Monuments Nacionals de Portugal; la secretària Esther Cruces, directora de l'Arxiu Provincial de Màlaga, i els vocals Timo Keinanen, del Museu Finès d'Arquitectura, Robert Desaulniers, arxiver conservador del Centre Canadenc d'Arquitectura, Montse Cervera coordinadora dels arxius del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, i Andreu Carrascal, cap tècnic de l'Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. En el mandat 2012-2016, la presidència l'exercirà Esther Cruces, i la secretària serà Karyn Stuckey, arxivera del despatx Foster and Partners. Les vocalies estaran representades per Yolanda Cagigas, directora de l'Arxiu General de la Universitat de Navarra, Nick Kingsley, dels Arxius Nacionals de la Gran Bretanya, i Andreu Carrascal.

La participació catalana en aquesta secció sempre ha estat present i activa. Cal recordar que abans que el CIA-ICA tingués secció, ja treballava intensament un grup de treball, l'ICA/PA, al qual el nostre company Xavier Tarraubella aportava els seus coneixements i incorporava el bagatge assolit amb

tants anys a l'antic Arxiu Administratiu de la Ciutat de Barcelona i com un dels creadors del Grup de Treball d'Arxius i Fons d'Arquitectura de la nostra associació.

Al Congrés del CIA-ICA de Sevilla, l'any 2000, es creà l'ICA/S-Ar i Xavier formà part del nou Comitè Directiu en l'etapa 2000-2004. D'aquesta etapa cal destacar la guia de tractament arxivístic dels arxius d'arquitectura, veritable manual de referència per a tot aquell que hagi de treballar amb arxius o fons d'aquestes característiques.

Posteriorment, i per al període 2008-2012, fou Montse Cervera qui ocupà una de les vocalies de la Secció, a la qual s'afegí Andreu Carrascal el 2010. En aquesta etapa es treballà en l'àmbit del coneixe-

ment entre professionals del sector, així com en la publicació d'una sèrie d'articles monogràfics en la revista *Comma*. Les reunions directives de la Secció es feren l'any 2009 a Barcelona, el 2010 a Sevilla –on s'aprofità per fer unes jornades especialitzades– i el 2011 a Toledo, en paral·lel a les jornades del CITRA.

El nou comitè tindrà, al final del mes d'octubre, la primera reunió, en què es prepararan els punts que caldrà desenvolupar en els anys vinents.

La Secció d'Arxius d'Arquitectura compta amb 46 membres de tots els racons del món, si bé Europa i Amèrica del Nord són els que tenen més participants. Els seus fins són promoure el coneixement dels centres que conserven fons d'arquitectura,

tant si són gestionats per institucions arxivístiques de caràcter públic o privat, com si estan en mans de particulars; promoure la gestió i preservació dels fons d'arquitectura, i recomanar les bones pràctiques, sobretot en els llocs on les pràctiques arxivístiques siguin poc conegudes; configurar-se com a fòrum central de debat entre arxivers amb reptes similars en la seva professió, i servir de nexa amb altres comunitats científiques que permetin desenvolupar treballs comuns en els camps de l'educació, les exposicions, la investigació o la conservació, com l'ICAM (Consell Internacional de Museus d'Arquitectura), als congressos del qual l'ICA/S-Ar sol enviar delegats.

Grup de Treball de Documents i Arxius d'Empresa

—
Arnau Guardiola Ponti
Coordinador del Grup de Treball de Documents i Arxius d'Empresa

Durant el 2012 des del Grup de Treball de Documents i Arxius d'Empresa s'ha enviat una proposta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades per proposar-los organitzar una jornada sobre La destrucció de suports i documents a les empreses privades. Des de l'Autoritat ens van informar que, de moment, no tenien previst organitzar-la. Posteriorment es va fer la proposta a la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental.

Com a proposta de treball des del grup hem analitzat la relació d'inventari general de documentació que podem trobar en una empresa privada partint de la base d'una empresa dedicada a la Propietat Industrial i una Farmacèutica. L'objectiu és establir uns criteris generals de conservació tot i que som molt conscients que a l'àmbit privat hi ha molta legislació sectorial que pot fer variar els criteris. Aquest repàs ens

encamina a comentar aspectes puntuals i/o generals de series concretes, com per exemple com tractar les subvencions i quin podria ser el seu període de conservació ja que hi ha un seguit de terminis des dels quals es pot reclamar la justificació. Comentem, també, aspectes com la prevenció de riscos laborals i la necessitat de preservar-lo a llarg termini buscant alternatives per millorar la gestió (per exemple, crear un llibre-registre de material de prevenció i que el receptor el signi conforme se li ha fet lliurament de cert material de prevenció).

Fruit d'aquest anàlisi fixem l'objectiu de treballar en un Quadre de Classificació o un File Plan per l'empresa. Un Full de Ruta per qui vulgui conèixer com tractar la documentació. Qui estigui interessat en col·laborar-hi es pot posar en contacte amb el grup de treball.

Empreses

—
Juanjo Vas
Vocal de Serveis

Vivim temps difícils i la nostra professió no es troba al marge d'aquesta recessió econòmica que paralitza tota la societat. Des de l'Associació estem treballant per tal d'ajudar a tot el col·lectiu de socis que la integra, a difondre les seves capacitats, serveis i productes, punt fonamental per a què administracions públiques, empreses privades i professionals puguin interactuar i fomentar les seves relacions i contractacions.

En aquest sentit, l'Associació ha pres la iniciativa de

difondre, a través d'aquest butlletí, les empreses col·laboradores, cedint un petit espai perquè aquestes mostrin la seva targeta de presentació dels seus productes i serveis a tota la resta de socis.

Finalment us recordem que podeu consultar al nostre web, les noves incorporacions d'empreses de diferents sectors, que s'han produït en els darrers mesos, i de les avantatges que ofereixen, que segur que seran del vostre interès.

Artyplan

Artyplan Document permet convertir a format digital qualsevol documentació física indexant-la mitjançant paràmetres que en faciliten la recerca i consulta posterior, des de documentació històrica fins a documents administratius, fotografies, plànols, microfilms...

Artyplan ofereix serveis en BPO (Business Process Outsourcing) externalitzant les activitats no estratègiques de l'empresa a un especialista en outsourcing.

Digitalització i gestió documental:

- Consultoria documental

- Manipulació i preescaneig
- Digitalització o captura d'imatges
- Tractament digital
- Control de qualitat
- Unitats mòbils
- Transmissió de dades
- Microfilmació

Banc sabadell

Sabadell
Professional

Banc Sabadell treballa en PRO de l'Associació d'Arxivers Gestors de Documents de Catalunya, per això ha creat el Compte Expansió PRO, que abona directament i anualment als associats el 10% de la quota de col·legiat, fins a un màxim de 100 euros. Un avantatge que s'afegeix a la devolució del 3% dels princi-

pals rebuts domèstics, fins a un màxim de 20 euros mensuals, i evidentment, sense comissions d'administració i manteniment. Adreceu-vos a qualsevol oficina de SabadellAtlàntico, truqueu al 902 383 666 o bé entreu a <http://www.sabadellprofessional.com>

DCD S.A.

DCD S.A. és la primera companyia especialitzada en destrucció documental d'Espanya; disposa de plantes de destrucció en tot el territori nacional, compleix els estàndards més elevats en destrucció documental i manté una completa adequació a les mesures de seguretat que preveu la Llei orgànica de protecció de dades (LOPD). Oferim servei de transport i des-

trucció de la documentació emparada en el nou Reglament de la LOPD, i donem solució completa al procés segur de magatzematge, recollida i destrucció de la informació que s'ha d'eliminar en paper, CD, DVD, cintes... Com a últim fet rellevant, DCD S.A. ha estat la primera empresa espanyola a obtenir la certificació en la Norma UNE-EN 15713:2010.

Dinser

Dinser es una empresa de serveis per a empreses i institucions. Entre els serveis que oferim hi ha la descripció, catalogació i digitalització de fons documentals en tots

els suport (documentació històrica, negatius, positius, premsa...).

Doc6

Gestió de la informació, la documentació i el coneixement. Des de 1988, doc6 ofereix el seu coneixement expert en gestió documental i arxiu a través del seu equip de consultors, de les seves

solucions tecnològiques i dels seus serveis de contractació de personal especialista i de processos per a arxius. mail@doc6.es

Ebla. Gestió Documental

Firma de serveis professionals fundada l'any 2005 que ofereix coneixement expert i independent en l'àmbit de la gestió de documents i arxius a través de dues línies de negoci: ebla Gestió Documental i

ebla manuscrita, serveis, tots ells, amb un elevat estàndard de qualitat i innovació.

Eco-Shredder

Eco-Shredder és l'empresa especialitzada en la destrucció de documents confidencials in situ. Ofereix servei a qualsevol punt de la geografia espanyola, amb les majors garanties de confidencialitat i seguretat.

Estudi B2

Estudi B2 és una empresa dedicada, des del 1998, a la conservació i restauració del patrimoni artístic i documental. Compta amb un equip multidisciplinari d'especialistes i presta els seus serveis a institu-

cions públiques i privades del sector del patrimoni artístic, documental i bibliogràfic, així com en l'àmbit docent.

Gestior Químics, SL

Gestior Químics, S.L. és una empresa catalana de control integrat de plagues urbanes especialitzada en serveis de diagnosi, tractament, control i seguiment de Dr, Ds i, específicament, desinfecció i neteja

de documents en arxius, museus i biblioteques. Treballem per la preservació i conservació del patrimoni documental i museístic a tot Catalunya.

Inforfilm

INFORFILM

Inforfilm, que va començar la seva activitat l'any 1982, és un laboratori de vídeo situat a Barcelona especialitzat en digitalització de fons de tot tipus de formats, tant de vídeo com d'àudio.

Els serveis que ofereix Inforfilm són els següents:

- Telecine HD: 16 mm, 35 mm, 8, Super 8, 9 ½
- Digitalització de vídeo
- Digitalització d'àudio

- Escaneig de fotografies, diapositives, llibres
- Subtitulació
- Edició de vídeos
- Compresió de vídeos domèstics a DVD
- Còpies HDCAM, Betacam Digital
- Canvis de format o velocitat PAL-NTSC.
- Autories de DVD / BLU-RAY
- Duplicació de DVD, CD, USB

Imthe – Tratamiento y Gestión Documental, S.L.

Imthe – Tratamiento y Gestión Documental, S.L. és una empresa de serveis que ofereix assessorament, consultoria i execució en la gestió documental d'empreses i institucions.

A Imthe entenem que és primordial aglutinar i integrar en una sola resposta tots els aspectes que confluïxen en un projecte de gestió

documental. Per aquest motiu, les nostres tres àrees de servei giren al voltant del tractament documental, la digitalització i la posada en línia dels fons digitalitzats.

- Tractament arxivístic.
- Digitalització de fons textuals, fotogràfics, gràfics i audiovisuals.
- Distribució del sistema d'arxiu Pandora.

JRC

Materials permanents per a la preservació i conservació de documentació textual, gràfica i fons fotogràfics.

Legalment

Legalment® [www.legalment.cat] és una assessoria jurídica especialitzada en dret de la informació i de les noves tecnologies, protecció de dades de caràcter personal, propie-

tat intel·lectual, administració electrònica, comerç electrònic i règim jurídic de les telecomunicacions.

Maquimpres

Proveïdor de les solucions FotoWare per a la gestió i documentació d'arxius digitals (documents, imatges, vídeo, àudio, PDF...), les quals, partint de metadades i basant-se en estàndards com XMP, Dublin Core, DICOM, IPTC...,

són referent mundial en diversos mercats, com el dels arxius, els museus, la premsa i comunicació, l'empresa privada, els cossos d'emergència, l'Administració pública, la construcció, el turisme...

Mont-Ferrant

Els nostres orígens

Agustí Vilaret va fundar Mont-Ferrant el 1865. Blanenc de naixement, havia viscut trenta dels seus quaranta-cinc anys a les Antilles. Feia poc que havia retornat a la seva terra per invertir il·lusió i talent en un projecte que, en aquest país, era una experiència pionera: l'elaboració de xampany.

1872 marca una fita important en la història de Mont-Ferrant. Vilaret va presentar al Concurs Exposició de Barcelona la seva producció. Aquesta presentació és d'importància capital per al nostre sector, perquè demostra documentalment que Mont-Ferrant és l'elaborador de cava més antic de tots els que encara subsisteixen.

Museu del Cinema

Museu del Cinema
Col·lecció Tomàs Mallol

Visita a Girona l'exposició permanent del Museu del Cinema amb un 50% de descompte en el preu de l'entrada per a tots els associats de l'AAC. Dels teatres d'ombres al cinema: 400 anys d'història de la tècnica i els espectacles audiovisuals a través de la Col·lecció Tomàs Mallol.

Optalia

Optalia és una empresa dedicada a la programació web i a la simulació 3D. Les nostres diferents línies de negoci abasten temes totalment vitals per a l'èxit empresarial dels nostres clients, com la programació i el disseny web, l'elaboració de plataformes de comerç electrònic i botigues en línia, el màrqueting en

línia i el posicionament web, la gestió empresarial, la simulació 3D i la realitat virtual. Entre les nostres especialitats en la branca de programació web, destaquem les pàgines web i botigues en línia low cost, el cost per al client és molt baix i la repercussió, molt beneficiosa.

Proco

PROCO és una empresa amb vocació de servei. Aquest factor ens ha portat a desenvolupar recursos tècnics i humans, altament qualificats, per poder atendre les demandes dels nostres clients. Aquesta activitat es divideix en quatre àrees fonamentals que inclouen tots el processos de gestió documental, consultoria, catalogació, transformació i magatzematge de docu-

ments.

- Digitalització, microfilmació i gestió documental.
- Especialistes en el tractament de documentació.
- Desenvolupament de software adaptat a cada client.
- Distribuidor oficial d'escàners ZEUTSCHEL.
- Custòdia de documentació física i digital.

Ru

Conservació i restauració: documents, llibres, obra gràfica, gran format, projectes en massa (fons d'arxius, biblioteques...), objectes museístics en suport paper.

Assessorament.

Elaboració d'informes tècnics.

Rita Udina: 649694899, info@ritaudina.com

De l'arxiu a l'arxiver

Albert Curto Homedes Director de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre

Com no podia ser d'una altra manera, finalment he caigut en el propi parany d'haver d'escriure en aquesta secció de caire personal. Intentaré ésser, d'acord amb l'esperit pretès, el més sincer possible.

No és cap novetat –ni de cap manera me'n desdic– que la descoberta en el món de l'arxivística ha vingut per a mi, com per a la majoria de companys de la mateixa promoció, conduïda a partir del món de la investigació històrica. També, cal dir-ho, la meua experiència s'ha centrat exclusivament en un únic

arxiu, aquell que abans era l'Arxiu Municipal de Tortosa i avui és l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre. Podríem dir, doncs, que la meua experiència ha estat condicionada per un determinisme temàtic i geogràfic.

Conèixer aquell arxiu tortosí a l'inici dels anys vuitanta em va mostrar, per un costat, la riquesa històrica dels seus fons documentals i, per un altre, l'antítesi del que calia fer a l'hora de gestionar un arxiu a les acaballes del segle XX. L'oportunitat, l'any 1992, de dur a la pràctica els principis més

elementals de l'arxivística i els mètodes més bàsics d'arxivament em va esperonar cap a una aplicació empírica en aquella institució vuitcentista, amb el goig de poder comprovar, de seguida, uns resultats òptims.

El problema va ser que, mentre s'intentava endreçar una realitat complexa, el col·lectiu arxivístic català va iniciar el canvi copernicà que tots coneixem, de tal manera que, encara no arribats a la normalització desitjada, calia incorporar nous aspectes clau d'homogeneïtzació que se'm presentaven com camins costeruts precisament pel desavantatge amb què començava.

L'antiga seu de l'Arxiu era la nau d'una església, on la documentació compartia l'espai, sense gaire diferenciació, amb peces de museu. No hi havia ni taules de consulta ni inventaris actualitzats ni cap tipus de protocol respecte dels ingressos i els préstecs. L'aspecte era el d'un gran magatzem desordenat. La vinculació entre l'Arxiu i el Museu havia impregnat tant en l'ideari social que encara avui molts no el diferenciaven.

Un pas gegantí va significar el trasllat de l'Arxiu a la seu actual, un edifici també històric que, tot i els condicionants que això suposa, va representar un canvi de plantejament dràstic. Per un costat, l'Arxiu s'independitzava; per un altre, es disposava d'un mínim d'infraestructures per poder oferir un servei. Ja hi havia dipòsits, sala de consulta, despatxos, prestatgeries i, el que és més important, un espai reservat per al treball intern.

Els anys subsegüents a aquest canvi (1997) van ser de gran il·lusió i de satisfactòries conquestes. La manca de personal adequat, que va ser durant molts anys una constant, se suplïa per aquella eufòria inicial i pels mil i un subterfugis a l'abast (voluntariat, beques, treballs en pràctiques, objectors de consciència). Però a poc a poc la realitat es va anar imposant. El desgast, un horitzó amb sostre baix, un edifici amb limitacions de capacitat, un personal que només millora ocasionalment i una sensació de constant començar en el combat contra actituds anacròniques i obsoletes han anat esmorteint les empentes inicials.

Molt sovint, en acabar les reunions d'arxivers, els congressos o els cursos especialitzats m'envaïa el desassossec en comparar la velocitat de creure que anava adquirint el món arxivístic i la meua concreta realitat, ancorada en un passat llunyà. Em veia sol i impotent per fer front al dia a dia i, alhora, sortir-me de tots els reptes que els nous moments exigien.

El temps, com bé sabem els arxivers, tot ho relativitza. Així és que, passada aquella crisi de professionalitat, i encara conscient que en força fronts no acabaré aconseguint l'ideal proposat, sí que m'adono que els anys m'han anat donant experiència i allò que abans es deia, en relació amb els metges de capçalera, ull clínic, aspectes que em faculten per poder resoldre problemes arxivístics i avançar en una direcció correcta. Fins i tot hem passat la ISO!, un fet, si es vol anecdotic però també simptomàtic, que per a mi era impensable no fa tants anys.

En aquest gairebé un quart de segle dedicat a la gestió d'arxius, he pogut ser testimoni d'una evolució espectacular, com mai no havien estat els nostres antecessors, en una activitat que arrossega moltes inèrcies i tradicions. No obstant això, encara hi ha incerteses per resoldre, com la de l'encaix en la societat i la de l'especialització.

I precisament, des de l'òptica d'aquests vint-i-cinc anys, un aspecte per a mi medul·lar que crec que cal potenciar molt més és el de la relació entre els arxivers. Més enllà dels congressos, més enllà dels cursos compartits, hauríem de superar els vells tics d'una professió que durant segles ha estat individualista.

I finalment, el futur! Què se'n pot dir? Cadascú amb la seva sensació d'acord amb la pròpia percepció i tarannà. Per part meua, confio entendre una mica més aquest món i saber administrar una mica millor les eines de què dispo. Això, i procurar no perdre els nervis fent servir el GECO i el GIAC*.

* GECO [programari del portal d'arxius comarcals]; GIAC [programari de gestió d'arxius comarcals]

COMPOSICIÓ DE LA JUNTA

President:

Joan Antoni JIMÉNEZ,
jjimenez@catsalut.cat

Vicepresidenta:

Patricia LLOVERAS,
patricia.llovers@gencat.cat

Vocal de Secretaria:

Albert VILLARÓ,
albert.villaro@mac.com

Vocal de Tresoreria:

Ana PAZOS,
pazosfernandez@hotmail.com

Vocal de Relacions Internacionals:

Joan BOADAS,
jboadas@ajgirona.cat

Vocal de Recerca i Noves Tecnologies:

Miquel SERRA,
miquel.serra@udg.edu

Vocal de Treball i Estatus

Professional:

Josep CONEJO,
jcmuntada@gmail.com

Vocal de Formació:

Glòria GIMENO,
gimenovg@gmail.com

Vocal de Relacions Institucionals:

Marc TAXONERA,
biblioteca@bibliotecademontserrat.net

Vocal de Difusió

Coia ESCODA,
coia.escoda@portarragona.cat

Vocal de Publicacions:

M. Luz RETUERTA,
luz.reuerta@gmail.com

Vocal d'Activitats:

Betlem MARTÍNEZ,
mbmartinez@gencat.cat

Vocal de Serveis:

Juanjo VAS,
juanjovas@gmail.com

La Junta informa

Decaïment de la DUA per finiment de legislatura

El Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya número 336 de data 18.06.2012 va publicar la proposta de resolució d'adhesió a la Declaració Universal sobre els Arxius (DUA), instada per l'Associació d'Arxivers-Gestors de Catalunya (AAC). En aquesta proposta, el Parlament feia seva la DUA, encoratjava a les administracions públiques catalanes a tenir-la en compte en llur actuació i reconeixia el paper de l'AAC en la difusió de l'arxivística catalana.

Malgrat que els tràmits es van anar complint dintre dels terminis previstos (BOP número 343 de data 02.07.2012) i que la proposta de resolució hauria d'haver estat votada al llarg de la primera setmana d'octubre d'enguany, el finiment sobtat de la nove-

na legislatura a finals del mes de setembre va impedir que l'adhesió del Parlament de Catalunya a la DUA fos adoptada i per tant, va quedar postergada fins després de les eleccions i la constitució del nou parlament.

Des de l'AAC agraïm a tots els parlamentaris de la comissió de Cultura i Llengua el seu suport i l'oferiment que ens han fet per tal que la DUA sigui adoptada pel nou Parlament que surti de les eleccions del proper 25 de novembre.

Moviments de socis

Altes: 4. Baixes: 6

HORARI D'ATENCIÓ

Support administratiu:

Maria FUNÉS
Dilluns i dijous: de 15 a 19 h
Dimarts, dimecres i divendres:
de 9 a 15 h